תקנות החוק העותומני על אגודות (דיווח ושקיפות), התשפ"א–2021

בתוקף סמכותי[1] לפי סעיף 19 לחוק העותומני על אגודות[2] (להלן – החוק), אני מתקין תקנות אלה:

הגדרות

1. בתקנות אלה –

"אגודה עותומנית", "אגודה" – אגודה כמשמעותה בחוק;

"אסיפה כללית" – לרבות גוף שהוסמך לכך בתקנות האגודה המורכב מנציגים של החברים באגודה;

"מחזור" – סכום התקבולים מכל מקור וסוג, שהתקבלו בשנת הכספים האחרונה שחלפה;

"הרשם" – רשם העמותות כמשמעותו בחוק העמותות, התש"ם–1980[3].

מרשם האגודות

2. (א) הרשם ינהל מרשם של אגודות עותומניות שיכלול את שם האגודה, מענה, ומספרה.

(ב) הרשם רשאי לכלול במרשם האגודות פרטים נוספים שדווחו ביחס לאגודה, לפי החוק או לפי תקנות אלה.

(ג) מרשם האגודות יהיה פתוח לעיון הציבור, באתר האינטרנט של רשם העמותות פרט למידע שגילויו אסור לפי כל דין.

דיווח חד פעמי בדבר אגודה עותומנית קיימת

3. אגודה עותומנית תגיש לרשם, בתוך חודשיים ממועד כניסתן לתוקף של תקנות אלה, דיווח לפי טופס 1 שבתוספת וכן העתק של כל תקנות האגודה.

דיווח מיידי בדבר שינוי תקנות האגודה, הרכב חברי הוועד או מקום מושבה

4. אגודה עותומנית תגיש לרשם דיווח מיידי בדבר שינויים בתקנותיה, בהרכב ועד הנהלתה או במענה, בתוך 14 ימים מיום השינוי; לדיווח בדבר שינוי תקנותיה או בהרכב ועד הנהלתה יצורף פרוטוקול של החלטת האסיפה הכללית בעניין, או לעניין אגודה עותומנית שהוכרה כקופת חולים לפי חוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד–1994[4] (להלן – חוק ביטוח בריאות ממלכתי)– גוף אחר שנקבע לכך בתקנות קופת החולים.

---

[1] י"פ התשע"ח, עמ' 7026.
[2] מיום 29 לחודש רנ"ב שנת 1327 (1909); ס"ח התשכ"ב, עמ' 127.
[3] ס"ח התש"ם, עמ' 210.
[4] ס"ח התשנ"ד, עמ' 156.

דיווח שנתי

5. (א) אגודה תגיש לרשם דיווח שנתי ערוך לפי טופס 2 שבתוספת; הדיווח יוגש עד יום 30 ביוני של השנה העוקבת לשנת הכספים שאליה מתייחס הדיווח ואולם הרשם רשאי לאפשר לאגודות, כולן או חלקן, בשנה עוקבת מסוימת כאמור להגיש את הדיווח השנתי עד יום 30 באוקטובר, ובלבד שפרסם הודעה על כך מראש ברשומות; יום הדיווח השנתי יהיה חתום בידי שניים מחברי הוועד של האגודה ותצורף לו החלטת האסיפה הכללית לאשר את הדיווח השנתי שהובא בפניה.

(ב) אגודה שמחזורה עולה על 500,000 שקלים חדשים תגיש לרשם, במצורף לדיווח לפי תקנת משנה (א), גם דוח כספי ערוך על פי כללי חשבונאות ודיווח מקובלים; האגודה תצרף לדיווח כאמור גם פרוטוקול של החלטת האסיפה הכללית לאשר את הדוח הכספי אשר הובא בפניה, ואם התמנה לאגודה רואה חשבון מבקר תצורף גם חוות דעתו על הדוח הכספי.

הבהרת פרטים

6. אגודה חייבת להמציא לרשם, לפי דרישתו, בתוך זמן סביר שיורה, כל מסמך או מידע נוסף שימצא לנכון לדרוש, להבהרת פרטים שצוינו או שהיה צריך לציין בהודעה או בדיווח שהוגשו או שהיה על האגודה להגישם לפי החוק או לפי תקנות אלה.

פומביות המידע ביחס לאגודות עותומניות

7. (א) הדיווחים וההודעות שהגישה אגודה לרשם לפי החוק ולפי תקנות אלה, לרבות המסמכים שצורפו להם לפי דין, יהיו פתוחים לעיונו של כל דורש, במשרד הרשם, לפי בקשה ובלבד שלא יפורסם מידע שגילויו אסור לפי כל דין.

(ב) הרשם רשאי לפרסם באינטרנט, בעצמו או באמצעות אחר, את הדיווחים שהגישה אגודה לרשם לפי החוק ולפי תקנות אלה, לרבות המסמכים שצורפו להם, או את הפרטים הכלולים בהם, או חלקם, ובלבד שלא יפורסם מידע שגילויו אסור לפי כל דין.

אגודות עותומניות המגישות דיווח לפי חוק ביטוח ממלכתי

8. אגודה שהגישה דיווח כנדרש לפי סעיף 35 לחוק ביטוח בריאות ממלכתי ביחס לאותה שנת הדיווח, יראו אותה כאילו הגישה דיווח שנתי לפי תקנה 5; דיווח כאמור יהיה פתוח לעיון הציבור בהתאם להוראות תקנה 7(א) ויפורסם באינטרנט בהתאם להוראות תקנה 7(ב),אלא אם כן נקבע אחרת בחוק ביטוח בריאות ממלכתי או לפיו.

התאמה לאגודות עותומניות שהן ארגוני עובדים או מעבידים

9. (א) על אף האמור בתקנה 5, אגודה שהיא ארגון עובדים או מעבידים שבתקנונה נקבעו הוראות המסדירות את העיון של החברים בדוח הכספי של האגודה, באופן נגיש ונוח להנחת דעתו של הרשם (בתקנה זו – הוראות המסדירות עיון), לא תחויב להגיש לרשם מידי שנה מאזן ודוח על השינויים בנכסים נטו במסגרת הדוח הכספי שהיא מגישה לפי תקנה 5(ב) ואלו יועמדו לעיון החברים כאמור; אגודה רשאית לקבוע כי בעת עיון כאמור יהיו חסויים הסכומים הנוגעים לקרן השביתה של האגודה, אם יש לה כזו.

(ב) מבלי לגרוע מהאמור בתקנת משנה (א), ועל אף האמור בתקנה 7, אגודה עותומנית שהיא ארגון עובדים או ארגון מעבידים ושלא קבעה הוראות המסדירות עיון, רשאית שבדוח כספי שהיא מגישה לפי תקנה 5(ב), הסכומים הנוגעים לקרן השביתה של האגודה, אם יש לה כזו, יהיו חסויים; דוח זה יעמוד לעיון הציבור כאמור בתקנה 7.

תחילה ותחולה

10. (א) תחילתן של תקנות אלה 30 ימים מיום פרסומן.

(ב) דיווח לפי תקנה 5 יוגש לגבי שנת הכספים 2022 ואילך.

תוספת

(תקנות 3 ו- 5)

<u>טופס 1 – דיווח חד פעמי</u>

<u>(תקנה 3)</u>

שם האגודה **מספר האגודה:**

שמות קודמים ככל שישנם:

_____

מטרות האגודה :

תאריך ייסוד האגודה:

_____

האם האגודה קיבלה אישור להיותה אגודה לתועלת הציבור לפי סעיף 17 לחוק העותומני על האגודות

___כן ___לא ___<u>לא ידוע</u>

<u>חלק א': פרטי התקשרות עם האגודה</u>

1. **מענה של האגודה בישראל (מספר התא הדואר אינו מען רשום)**

הרחוב, השכונה	מספר הבית	שם הישוב	המיקוד
אצל:			

2. **דרכי התקשרות אחרות עם האגודה:**

כתובת דואר אלקטרוני: _____

האגודה מסכימה לקבל דיוור מרשם העמותות באמצעות הדואר האלקטרוני במקום באמצעות המען הרשום (אנא סמן): כן/לא

טלפון: _____

אתר האינטרנט של האגודה: _____

דרכי התקשרות נוספות: _____

<u>לתשומת הלב,</u>

1. ניתן לציין בשדה "אצל", את שמו של נושא משרה או את שמו ומענו של יחיד שאינו נושא משרה באגודה. ציון שמו של מי שאינו נושא משרה, מחייב קבלת הסכמה מצדו לקבלת דברי דואר של האגודה ולכך שפרטיו יהיו גלויים לציבור ויתכן כי יפורסמו באמצעים שונים ובכללם ברשת האינטרנט.
2. אין חובה למלא את הפרטים שבפרט 2 של חלק א', כולם או חלקם.

<u>חלק ב': פרטים בדבר חברי ועד ומנהל כללי ומנהלים הכפופים למנהל הכללי במישרין שמכהנים באגודה</u>

מספר זיהוי*	שם פרטי	שם משפחה	תפקיד באגודה	תאריך מינוי אחרון לתפקיד	כתובת דואר אלקטרוני או כתובת אחרת למשלוח דואר על ידי רשם העמותות

לעניין טבלה זו, - "מספר זיהוי" - – לגבי יחיד בעל תעודת זהות ישראלית– מספר תעודת זהות; לגבי יחיד שאינו בעל תעודת זהות ישראלית - מספר דרכונו תוך ציון המדינה בה הוצא (בדיווח הראשון לגביו, יצורף העתק מאומת כדין של הדרכון);

<u>חתימת חברי ועד האגודה</u>

אנו, החתומים מטה, _____ ו- _____, שני חברי ועד האגודה, מאשרים בזאת את פרטיו של הדיווח המפורט לעיל.

מצורף בזאת תקנון עדכני של האגודה.

_____	_____	_____
תאריך	**חתימה**	**חתימה**

טופס 2 – דיווח שנתי

(תקנה 5)

דיווח שנתי לשנת _____

שם האגודה: **מספרה:**

מחזורה הכספי של האגודה בשקלים חדשים בשנת הדוח הינו: _____

שימו לב:
הפרטים הממולאים בטופס זה מהווים מידע ציבורי וייתכן ויפורסמו באמצעים שונים בכללם ברשת האינטרנט; משום כך יש להימנע ממילוי פרטים אישיים, ובכלל זה שמות ומספרי זיהוי של יחידים מחוץ לסעיפים שבהם נדרש הדבר מפורשות, מחשש לפגיעה בצנעת הפרט וכן יש להימנע ממילוי פרטים שאין לפרסמם לפי דין.

חלק א': פרטי התקשרות עם האגודה (מעודכן ליום שבו אישרה האסיפה הכללית את הדוח)

1. **המען הרשום של האגודה בישראל (מספר תא דואר אינו מען רשום)**

הרחוב, השכונה	מספר הבית	שם הישוב	המיקוד
אצל:			

2. **דרכי התקשרות אחרות עם האגודה:**

כתובת דואר אלקטרוני: _____

האגודה מסכימה לקבל דיוור מרשם העמותות באמצעות הדואר האלקטרוני במקום באמצעות המען הרשום (אנא סמן): כן/לא

טלפון: _____

אתר האינטרנט של האגודה: _____

דרכי התקשרות נוספות: _____

<u>לתשומת הלב:</u>

1. ניתן לציין בשדה "אצל", את שמו של נושא משרה או את שמו ומענו של יחיד שאינו נושא משרה באגודה. ציון שמו של מי שאינו נושא משרה, מחייב קבלת הסכמה מצדו לקבלת דברי דואר של האגודה ולכך שפרטיו יהיו גלויים לציבור ויתכן כי יפורסמו באמצעים שונים ובכללם ברשת האינטרנט.
2. אין חובה למלא את הפרטים שבפרט 2 של חלק א', כולם או חלקם.

<u>חלק ב': נתונים לשנת הדוח ואירועים חריגים שאירעו עד למועד אישור הדוח באסיפה הכללית</u>

1. (א) האם כיהנו באגודה בשנת הדוח מנהל כללי או מבקר פנימי?
___כן ___לא

אם כן, אנא פרט את פרטיהם:

מספר זיהוי	שם פרטי	שם משפחה	תפקיד באגודה	תאריך סיום כהונה אם חל בשנת הדוח

<u>הערה</u>: יש להתייחס גם לבעלי תפקידים שסיימו את כהונתם במהלך שנת הדוח.

לעניין טבלה זו:

"מספר זיהוי" – לגבי יחיד בעל תעודת זהות ישראלית– מספר תעודת זהות; לגבי יחיד שאינו בעל תעודת זהות ישראלית - מספר דרכונו תוך ציון המדינה בה הוצא (בדיווח הראשון לגביו, יצורף העתק מאומת כדין של הדרכון);

(ב) האם האגודה מינתה רואה חשבון לביקורת על הדוחות הכספיים של שנת הדוח?
___כן ___לא

אם כן, אנא ציינו את פרטיו:

מספר זיהוי	שם פרטי/ שם תאגיד	שם משפחה	כתובת דואר אלקטרוני או כתובת אחרת למשלוח דואר

לעניין טבלה זו:
"מספר זיהוי"– לגבי יחיד בעל תעודת זהות ישראלית- מספר תעודת זהות; לגבי יחיד שאינו בעל תעודת זהות ישראלית – מספר דרכונו תוך ציון המדינה שבה הוצא (בדיווח הראשון לגביו, יצורף העתק מאומת כדין של הדרכון);

לגבי תאגיד - מספר התאגיד, ואם התאגיד אינו תאגיד ישראלי – אם הוא רשום בישראל אצל רשם החברות כחברת חוץ לפי חוק החברות, התשנ"ט–1999[5] או אצל רשם השותפויות כשותפות חוץ לפי פקודת השותפויות [נוסח חדש], התשל"ה – 1975[6], (להלן – פקודת השותפויות) יש לציין את מספר התאגיד שלו בישראל; אם אינו רשום כאמור יש לציין את מספר התאגיד הזר ולצרף, בדיווח הראשון לגביו, העתק תעודת הרישום של מדינת ההתאגדות מאומת כדין.

2. <u>פירוט בעניין תאגידים שהאגודה שולטת בהם בשנת הדוח:</u>

האם יש תאגידים שהאגודה שולטת או חברה בהם?

לעניין זה, "שליטה" – היכולת, בין לבד ובין יחד עם אחרים, לכוון את פעילותו של תאגיד, למעט יכולת הנובעת רק ממילוי תפקיד של דירקטור או נושא משרה אחד בתאגיד; בלי לגרוע מכלליות האמור, יראו אדם כשולט בתאגיד אם מתקיים בו אחד מאלה: (1) הוא מחזיק מחצית או יותר מסוג מסוים של אמצעי שליטה בתאגיד; (2) בידיו היכולת למנוע קבלת החלטות עסקיות בתאגיד, למעט החלטות שעניינן מכירה או חיסול של רוב עסקי התאגיד או שינוי מהותי בהם.

__כן __לא

אם כן, אנא פרט:

שם התאגיד	מספר זיהוי									סוג התאגיד *	טיב הקשר בין האגודה לתאגיד (אנא פרט: האם האגודה מחזיקה בתאגיד, ואם כן, באיזה שיעור; האם היא רשאית למנות נושאי משרה, ואם כן – מהם נושאי המשרה שהיא רשאית למנות)

לעניין טבלה זו:

"מספר זיהוי"- מספר התאגיד, ואם התאגיד אינו תאגיד ישראלי - אם הוא רשום בישראל אצל רשם החברות כחברת חוץ לפי חוק החברות או אצל רשם השותפויות כשותפות חוץ לפי פקודת השותפויות, יש לציין את מספר התאגיד שלו בישראל; אם אינו רשום כאמור, יש לציין את מספר התאגיד הזר ולצרף, בדיווח הראשון לגביו, העתק תעודת הרישום של מדינת ההתאגדות מאומת כדין.

*תחת סוג התאגיד יש לציין האם מדובר בחברה ישראלית, חברת חוץ, שותפות, שותפות חוץ, חברה לתועלת הציבור, חברת חוץ לתועלת הציבור, עמותה, אגודה שיתופית או תאגיד אחר וכן אם מדובר בהקדש ציבורי.

3. <u>האם מכהנים או מועסקים באגודה או בתאגידים בשליטתה קרובי משפחה של נושאי משרה באגודה?</u>

לעניין זה:
"נושא משרה" – חבר ועד האגודה, חבר ועדת הביקורת, המנהל הכללי, כל מנהל הכפוף במישרין למנהל הכללי וכן כל ממלא תפקיד כאמור, אף אם תוארו שונה;

[5] ס"ח התשנ"ט, עמ' 189.
[6] דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 28, עמ' 549.

"קרוב" – בן זוג, אח או אחות, הורה, הורי הורה, צאצא, וכן צאצא, אח, אחות או הורה של בן הזוג או בן זוגו של כל אחד מאלה;
"שליטה" – כהגדרתה בפרט 2.

___כן ___לא

אם כן, אנא פרט:

שם נושא המשרה שקרובו מועסק או מכהן באגודה	תפקידו של נושא המשרה באגודה	שמו של הקרוב	תפקידו של הקרוב	מהות הקשר המשפחתי	שכר חודשי ממוצע ברוטו של הקרוב בשנת הדיווח(אנא סמן):	היקף המשרה של הקרוב (באחוזים)
					☐ **עד שכר מינימום*** ☐**מעל שכר המינימום ועד 10,000** ☐**10,000-20,000** ☐**20,000-30,000** ☐ **מעל 30,000**	

הערה: אם מדובר בקרוב של נושא משרה שהוא נושא משרה בעצמו, די לציינו פעם אחת.

*"שכר מינימום" – כהגדרתו בחוק שכר מינימום, התשמ"ז–1987[7].

4. <u>האם האגודה הייתה צד לעסקאות עם צדדים קשורים בשנת הדוח, בכלל זה יש להתייחס להלוואות ולהתקשרויות לקניית או למכירת שירותים:</u>

<u>הערה</u>: לעניין מכירת שירותים, אין צורך לפרט עסקאות עם צד קשור, אם השירות ניתן לאותו צד קשור כאחד מציבור הזכאים ליהנות משירותי האגודה לפי מטרותיה.

____ כן _____לא

אם כן, אנא פרט:

סוג העסקה	סכום העסקה בשקלים חדשים							שם הצד השני לעסקה	הקשר בין הצד השני לעסקה לבין האגודה

לעניין טבלה זו:

"נושא משרה" – כהגדרתו בפרט 3;

"צד קשור" – כל אחד מאלה: (1) חבר האגודה; (2) נושא משרה באגודה; (3) עובד האגודה; (4) תורם שתרם באחת משלוש השנים האחרונות לאגודה סכום העולה על 20% מהמחזור שלה באותה שנה; (5) בני

[7] ס"ח התשמ"ז, עמ' 68.

זוגם וקרוביהם של מי מהמפורטים בפסקאות (1) עד (4); (6) תאגיד שמי מהמפורטים בפסקאות (1) עד (5) מחזיק ב-25% לפחות מזכויות ההצבעה, שיש לו זכות למנות נושא משרה בו או שהוא משמש נושא משרה בו או מכהן בו בתפקיד מקביל לנושא משרה;

"קרוב" – בן זוג, אח או אחות, הורה, הורי-הורה, צאצא, וכן צאצא, אח, אחות או הורה של בן הזוג או בן זוגו של כל אחד מאלה.

5. <u>פירוט נתונים כספיים נבחרים לשנת הדוח:</u>

(א) נתונים כספיים כלליים

מחזור הפעילות (הכנסות)			בשקלים חדשים
	הקצבות והשתתפויות:	**מהמדינה**	
		מרשויות מקומיות	
		מאחרים	
		סך הכל	
	תרומות	**בארץ**	
		מחוץ לישראל	
		סך הכל	
	הכנסות מפעילות לקידום מטרות האגודה	**מתן שירותים למדינה**	
		מתן שירותים לרשויות מקומיות	
		מתן שירותים או מכירות לאחרים	
		סך הכל	
	הכנסות אחרות	**מדמי חבר**	
		מדמי טיפול*	
		ממקור אחר (מימון, השכרה, פרסום וכיוצא באלה)	
		סך הכל	

*"דמי טיפול" – כל אחד מאלה, לפי העניין:
(1) לעניין ארגון מעבידים – כמשמעותם בסעיף 33ז לחוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז–1957[8];
(2) לעניין ארגון עובדים – כמשמעותם בסעיף 25(א)(3ב) לחוק הגנת השכר, התשי"ח–1958[9].

<u>סך הכל מחזור הפעילות</u> **(1) אגודה שמחזור פעילותה אינו עולה על 500,000 שקלים חדשים, תמלא חלק זה:**			
עלות הפעילות (הוצאות)			
	הוצאות שכר ונלוות		
	יתר עלות הפעילות		
		סך הכל עלות פעילות	
עודף או גרעון שנתי (סך הכל מחזור הפעילות פחות סך הכל הוצאות האגודה)			

[8] ס"ח התשי"ז, עמ' 63.
[9] ס"ח התשי"ח, עמ' 86; התשע"ח, עמ' 438.

יתרה בבנק	
האם האגודה לקחה הלוואות שטרם נפרעו בשנת הדיווח? ___ כן ___ לא **אם כן, אנא פרט (מטרת ההלוואה, סכומה ותנאיה אם ישנם):**	

(2) אגודה שמחזור פעילותה עולה על 500,000 שקלים חדשים (לפי הדוח הכספי של האגודה), תמלא חלק זה:

הוצאות			
	הוצאות הנהלה וכלליות	**הוצאות שכר ונלוות**	
		יתר הוצאות הנהלה וכלליות	
		סך הכל הוצאות הנהלה וכלליות	
	הוצאות אחרות		
סך הכל הוצאות האגודה			
עודף או גרעון שנתי (סך הכל מחזור הפעילות פחות סך הכל הוצאות האגודה)			

(ב) האם האגודה שילמה במהלך שנת הדוח שכר, גמול והחזר ההוצאות, לפי העניין, לחברי הוועד, לחברי ועדת הביקורת או למנהל הכללי (אם לא נכללו בחמשת מקבלי השכר הגבוה של האגודה)?
___כן ___לא

אם כן, אנא פרט שכר, גמול והחזר הוצאות, לפי העניין, ששולמו במצטבר בשנת הדוח

תפקיד באגודה	**מספר זיהוי**	**שם פרטי ושם משפחה**	**שכר או גמול כולל ששולם במהלך השנה בשקלים חדשים (כולל שכר ששולם למנהל הכללי או לחבר הגוף המבקר)**	**החזר הוצאות בעד השתתפות בישיבות**	**החזר הוצאות אחר**
מנהל כללי					
יושב ראש הוועד					
חבר ועד					
חבר ועדת ביקורת					

לעניין טבלה זו ,

"מספר זיהוי" – לגבי יחיד בעל תעודת זהות ישראלית– מספר תעודת זהות; לגבי יחיד שאינו בעל תעודת זהות ישראלית - מספר דרכונו תוך ציון המדינה בה הוצא (בדיווח הראשון לגביו יצורף העתק מאומת כדין של הדרכון);

6. <u>פירוט אירועים חריגים או כל עניין מהותי אחר שאירע בשנת הדוח או עד למועד אישור הדוח באסיפה הכללית:</u>

לעניין זה:

"אירועים חריגים" – כדוגמת: התפטרות מוסד ממוסדות האגודה, התפטרות המנהל הכללי או נושא משרה* אחר, שינוי משמעותי בקהל היעד של האגודה או באזור הפעילות שלה, פתיחה בחקירה פלילית או הגשת כתב אישום כנגד האגודה או מי מנושאי המשרה בה בקשר עם ביצוע תפקידו באגודה, גילוי של מעילה באגודה וכיוצא באלה.

*"נושא משרה – כהגדרתו בפרט 3.

תיאור האירוע והשפעתו על האגודה	מועד האירוע

<u>חלק ג': בעלי התפקידים המכהנים באגודה ביום שבו אישרה האסיפה הכללית את הדוח</u>

לעניין חלק זה:

"מספר זיהוי" – לגבי יחיד בעל תעודת זהות ישראלית– מספר תעודת זהות; לגבי יחיד שאינו בעל תעודת זהות ישראלית – מספר דרכונו תוך ציון המדינה בה הוצא (בדיווח הראשון לגביו יצורף העתק מאומת כדין של הדרכון);

1. <u>חברי הוועד:</u>

מספר זיהוי	שם פרטי	שם משפחה	כתובת אלקטרוני	דואר

2. <u>חברי ועדת ביקורת/גוף מבקר:</u>

מספר זיהוי	שם פרטי/מספר התאגיד	שם משפחה

3. מורשי החתימה:

מספר זיהוי	שם פרטי	שם משפחה	תפקיד באגודה

הרכב החתימות הנדרש כדי לחייב את האגודה הוא:

☐ **חתימתם של שניים ממורשי החתימה שפורטו לעיל בצירוף חותמת האגודה**

☐ **הרכב חתימות אחר כמפורט להלן:** _____

(לדוגמא: אם ניתן להסתפק בחלק מהחתימות או אם נדרש הרכב שונה עבור נושאים שונים, או בצירופים מבין מורשי החתימה לפי קבוצות)

4. חמשת מקבלי השכר הגבוה באגודה לשנת _____

יש לפרט את כלל התשלומים ששילמה האגודה או התחייבה לשלם לכל אחד מחמשת מקבלי השכר או הגמול הגבוה באגודה, לרבות תנאי פרישה ותשלומים שניתנו לאחר בשל העסקתם.

מספר זיהוי	שם פרטי	שם משפחה	תפקיד	שכר ברוטו שנתי	היקף המשרה (אנא ציין את אחוז המשרה)	מספר חודשי העסקה במהלך שנת הדיווח, ככל שהוא פחות מ- 12	תשלומים אחרים והתחייבויות לתשלום ובכלל זה הלוואות, סכומי כסף או שווי כסף, הפרשות סוציאליות, תנאי פרישה וכל הטבה אחרת (פירוט מילולי וכמותי)

<u>חתימת חברי ועד האגודה</u>

אנו, החתומים מטה, _____ ו- _____, שני חברי ועד האגודה, מאשרים בזאת את פרטיו של הדוח לשנת __20 המפורט לעיל.

מצורף בזאת (נא לסמן):

☐ **הדוח הכספי של האגודה (לגבי אגודה שלא חלה עליה תקנה 9 לתקנות החוק העותומני על אגודות (דיווח ושקיפות), התשפ"א–2021);**

☐ **דוח כספי למעט מאזן ודוח שינוי בנכסים נטו (לגבי אגודה שחלה עליה תקנה 9(א));**

☐ **הדוח הכספי של האגודה בחיסוי פרטים הנוגעים לקרן השביתה של האגודה (לגבי אגודה שחלה עליה תקנה 9(ב).**

כן מצורף בזאת פרוטוקול החלטת האסיפה הכללית המאשרת דיווח זה. אם נתמנה רואה חשבון מבקר, תצורף גם חוות דעתו על הדוח הכספי.

(להשומת לב- ניתן לצרף מסמכים לצורך הבהרות או ציון פרטים נוספים מעבר לנדרש בדוח).

_____	_____	_____
תאריך	**חתימה**	**חתימה**

(_____2021)

(חמ 5908-3) _____

שר המשפטים

דברי הסבר

כללי

1. בהתאם להחלטת הממשלה[10] שאושרה על ידי הכנסת רוכזו כלל הסמכויות לפי החוק העותומני על האגודות (להלן גם – **החוק**), המסדיר את פעילותן של אגודות עותומניות, במשרד המשפטים. שרת המשפטים אצלה סמכויות אלה לרשם העמותות.[11]

2. כהתקנות המוצעות נועדו להחיל על אגודות עותומניות חובת דיווח ושקיפות, ולעגן כללים שלפיהם יגישו אגודות עותומניות דיווחים לגבי פעילותן. זאת, על מנת להחיל עליהן הסדרים דומים, ככל הניתן, לאלה החלים על תאגידים אחרים ללא כוונת רווח בישראל.

3. מוצע לקבוע כי אגודות עותומניות יחויבו בהגשת הדיווחים הבאים: ראשית, דיווח ראשוני וחד פעמי ובו פרטים בסיסיים על האגודה. פרטים אלה ישמשו לצורך יצירת מרשם מסודר של אגודות עותומניות; שנית, דיווח מיידי בדבר תיקונים בתקנון, שינויים בהרכב הוועד או במען האגודה; שלישית, דיווח שנתי על ענייניה הכספיים של האגודה ועל פרטים שונים ביחס לפעילותה. הדיווחים שיועברו לרשות התאגידים יהיו פתוחים לעיון הציבור, בכפוף למגבלות שבדין.

תכליתה של חובת הדיווח והשקיפות בתאגידים ללא כוונת רווח

4. תכליתה של חובת הדיווח והשקיפות היא לתת מענה לבעיית הנציג, ולהביא בפני הציבור מידע על פעילותם של התאגידים הפועלים ללא כוונת רווח לשם קידום מטרותיהם, וכן לסייע לחברי התאגיד להשפיע על פעילות התאגיד ולפקח על ניהולו התקין.[12]

5. בהיותן של אגודות עותומניות תאגידים ללא כוונת רווח עלולה להיווצר בהן "בעיית נציג כפולה", דומה לזו הקיימת בתאגידים אחרים ללא כוונת רווח.[13]

6. "בעיית הנציג" מאפיינת מצבים בהם אדם שולט ומנהל נכסים בעבור אחרים. בתאגידים הפועלים ללא כוונת רווח קיימת בעיית נציג כפולה: ראשית, בתאגיד הממומן מכספי תרומות אין לתורם, בדרך כלל, היכולת או הרצון להקצות את המשאבים הנדרשים לשם פיקוח על השימוש בתרומה; שנית, מאחר שהתאגיד אינו רשאי לחלק רווחים, הרי שבשונה מתאגידים עסקיים, אין בו בעלי מניות שלהם אינטרס כלכלי לפקח על נושאי

---

[10] החלטה מספר 3662 מיום 11.03.2018.

[11] י"פ 7767, עמ' 7026; י"פ 7797, עמ' 7646; י"פ 7794, עמ' 7606.

[12] חובת הדיווח והשקיפות יש בה גם כדי לסייע למנוע ביצוע עבירות פליליות כגון מעילות, וניסיונות להברחת נכסים לידיים פרטיות. בענין זה ר': דוח מבקר המדינה 67ב לשנת 2016, בחלק העוסק בפיקוח על אגודות עותומניות (להלן – **דוח מבקר המדינה 67ב לשנת 2016**).

[13] לעניין הדמיון בין עמותות לאגודות עותומניות כגופים ללא כוונת רווח ר' גם: הפ (ת"א) 1145/05 מדינת ישראל – משרד הפנים נ' בית אולפנה לאימון מורים – אגודה עותומאנית.

המשרה בתאגיד. גם לציבור הנהנים מפעילותו של התאגיד אין, ככלל, את היכולת והמשאבים לפקח על כך שהתנהלותו היא לטובת קידום מטרותיו, לרבות נוכח פערי המידע.

7. בעיית נציג כאמור קיימת, מטבע הדברים, בתאגידים הפועלים לטובת ציבור נהנים בלתי מסוים, ומתעצמת בתאגידים הממומנים מכספי ציבור, ובכלל זה תאגידים הנהנים מהטבות מס או מהטבות ציבוריות אחרות. בעיית הנציג עלולה להתקיים גם בתאגידים ללא כוונת רווח הממומנים מדמי חבר בלבד. זאת במיוחד באותם מצבים בהם דמי החבר משולמים על ידי ציבור רחב שגם לו אין את היכולת או המשאבים לפקח על התנהלותו ולעיתים מצוי במצב של "אדישות רציונלית".

<u>חובות הדיווח והשקיפות אותן מוצע להחיל</u>

<u>דיווח חד-פעמי ליצירת מרשם האגודות – תקנות 3-2</u>

8. בידי המדינה אין נתונים מעודכנים בדבר מספר האגודות העותומניות הקיימות היום. אמנם, מאז חקיקתו של חוק העמותות נרשמו אלפי אגודות עותומניות כעמותות ולא ניתן לייסד אגודות חדשות. יחד עם זאת, על פי ההערכה, עדיין קיימות בישראל אלפי אגודות עותומניות. חלק מהאגודות העותומניות הקיימות מנהלות פעילות בעלת חשיבות ציבורית בהיקפים כלכליים גדולים.

9. על מנת שניתן יהיה לייצר מרשם של האגודות העותומניות הקיימות בישראל, מוצע לקבוע כי האגודות העותומניות הקיימות יעבירו דיווח חד פעמי ובו מידע בסיסי ביחס לפעילותן. המידע אותו יידרשו אגודות עותומניות להעביר במסגרת זו הוא: שם האגודה, מטרותיה, מענה ופרטי התקשרות עימה, פרטים בדבר חברי ועד ומנהל כללי המכהנים בה. כמו כן, יידרשו אגודות עותומניות להעביר במסגרת זו התייחסות לשאלה האם קיבלה אישור להיותה "אגודה לתועלת הציבור" לפי סעיף 17 לחוק (כן/לא/לא ידוע). הדיווח יוגש בצירוף תקנון עדכני של האגודה. הדיווח יוגש לרשם העמותות בתוך חודשיים מפרסום התקנות. הדיווח יועבר באמצעות הטופס שבתוספת לתקנות.

10. המידע שיתקבל ישמש לצורך יצירת מרשם לגבי אגודות עותומניות, בדומה למרשם הקיים לגבי תאגידים אחרים בישראל.[14] המרשם יכלול את שם האגודה, מענה ומספר התאגיד שלה. בהמשך, לפי המידע שיתקבל, ניתן יהיה לכלול במרשם פרטים נוספים. כך לדוגמא, ניתן יהיה לכלול במרשם את מטרות האגודה, התייחסות לקיומו של אישור לאגודה לפי סעיף 17 לחוק על היותה אגודה לתועלת הציבור וכיו"ב. הכוונה היא להעמיד את המרשם לעיון הציבור, לרבות באינטרנט.

[14] מבקר המדינה עמד גם הוא על הצורך ביצירתו של מרשם אגודות עותומניות, והעיר כי היעדר רישום מלא ומבוקר בנושא אגודות עותומניות הוא ליקוי מהותי בפעילות הרשות המנהלית (דוח מבקר המדינה 67ב לשנת 2016. מרשם כאמור נדרש גם בהתאם להמלצות הגופים הבינ"ל למניעת הלבנת הון, ר' המלצה מס' 24 של ארגון ה- Financial Action Task Force (FATF), בקישורית:

http://www.fatf-gafi.org/publications/fatfrecommendations/documents/fatf-recommendations.html.

<u>דיווח מיידי – תקנה 4</u>

11. בהתאם לקבוע בחוק, אגודה עותומנית נדרשת לדווח באופן מיידי על דבר כל שינויים או תיקונים בתקנונה, בהרכב הוועד שלה או במענה. דיווח כאמור נדרש, בין היתר, על מנת שמרשם האגודות העותומניות יהיה עדכני באופן שוטף.

12. מוצע לקבוע כי הגשת הדיווחים כאמור תיעשה תוך שבועיים מיום קבלת ההחלטה או מיום האירוע. זאת, בדומה להסדר החל על עמותות בהקשר דומה.[15]

<u>דיווח שנתי - תקנה 5</u>

13. מוצע לקבוע כי אגודות עותומניות יחויבו להגיש דיווח שנתי על פעילותן.

14. הדיווח השנתי יכלול פרטים אודות פעילותה של האגודה בשנת הדוח לשם קידום מטרותיה, ויוגש באמצעות הטופס שבתוספת לתקנות.

15. במסגרת הדיווח השנתי יידרשו אגודות עותומניות להתייחס גם, בין היתר, להיבטים הבאים:

(א) פרטי התקשרות עם האגודה;

(ב) פרטים בדבר חברי ועד וועדת ביקורת באגודה, וכן בדבר מנהל כללי, מבקר פנימי ורואה חשבון מבקר, ככל שמכהנים באגודה וכן בדבר מורשי חתימה באגודה;

(ג) פרטים בדבר תאגידים שהאגודה שולטת בהם;

(ד) פרטים בדבר קרובי משפטים של נושאי משרה המועסקים באגודה או בתאגידים שבשליטת האגודה ועל עסקאות עם צדדים קשורים לאגודה;

(ה) פירוט נתונים כספיים נבחרים לשנת הדוח;

(ו) רשימת חמשת מקבלי השכר הגבוה באגודה וכן פירוט תשלומי גמול, שכר והחזרי הוצאות ששילמה האגודה לחברי ועד, לחברי ועדת ביקורת או למנהל הכללי, אם לא נכללו ברשימת חמשת מקבלי השכר הגבוה.

(ז) פירוט אירועים חריגים או עניינים מהותיים אחרים שאירעו בשנת הדוח.

16. אגודה עותומנית שמחזורה מעל 500,000 שקלים חדשים (להלן – **אגודה עותומניות גדולה**) תגיש גם דוח כספי, הכולל דוח על הכנסות והוצאות ומאזן נכסים, בכל שנת מס. הדוחות ייערכו על פי כללי חשבונאות

[15] ר': סעיף 38 לחוק העמותות.

ודיווח מקובלים המתאימים למצבה ולנסיבותיה של האגודה. כמו כן, אגודה עותומנית גדולה תצרף לדיווח השנתי את פרוטוקול האסיפה הכללית בה אושר הדוח הכספי שהובא בפניה.

17. יצוין כי על פי הדין הקיים אגודות עותומניות נדרשות להגיש לרשויות המס דיווחים דומים מבוקרים על-ידי רואה חשבון.[16]

<u>הבהרת פרטים –תקנה 6</u>

18. מוצע לקבוע כי אגודה תהא חייבת להמציא לרשם מסמך או מידע נוסף שימצא לנכון לדרוש להבהרת פרטים שצוינו או שהיה צריך לציין בהודעה או בדיווח שהוגשו לפי החוק או לפי תקנות אלה.

<u>פומביות המידע – תקנה 7</u>

19. ככלל, הכוונה היא להעמיד את המסמכים שבידי הרשם אשר יוגשו כמפורט לעיל, לעיון הציבור.

20. פרסום המידע לציבור באינטרנט ייעשה ככל כפוף להגבלות שבדין, לרבות בהיבטי הגנת הפרטיות. כך, לדוגמא, לא יפורסמו מספרי זיהוי של יחידים, שמותיהם של יחידים שאינם נושאי משרה באגודה ושמותיהם של מקבלי השכר הגבוה ביותר.

<u>התאמות לאגודות מסוגים מסוימים – תקנות 8-9</u>

21. על מנת שלא להכביד על אגודות עותומניות שמגישות דיווחים שנתיים דומים על פי הוראות דין אחרות החלות עליהן ועל מנת שלא לפגוע בפעילותן של אגודות עותומניות במקרים בהם נטען כי הנגשת המידע לציבור עלולה לעשות כן, מוצע לקבוע התאמות לעניין חובת הגשת הדיווח ושקיפות המידע.

22. **<u>לגבי אגודות עותומניות שהן קופות חולים -</u>** בהתחשב ברגולציה שחלה על קופות החולים בהתאם לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994 (להלן – **חוק ביטוח בריאות ממלכתי**), העובדה שהן מגישות למשרד הבריאות דיווחים שוטפים בדבר פעילותן והמצב הכספי שלהם ודיווחים אלה עומדים לעיון הציבור והעובדה ששכר העובדים ונושאי המשרה בהם כפוף לפיקוח של הממונה על השכר באוצר לפי חוק יסודות התקציב, מוצע לקבוע כי אגודות שהגישו דווח לפי סעיף 35 לחוק ביטוח בריאות ממלכתי יראו אותן כאילו הגישו דוח שנתי כמוצע בתקנות. על מנת שניתן יהיה להנגיש את המידע בדבר קופות החולים לציבור באופן דומה לזה שבו מונגש המידע בדבר האגודות העותומניות האחרות, מוצע לקבוע כי הדיווחים שיגישו קופות החולים לפי חוק ביטוח בריאות ממלכתי יועמדו לעיון הציבור על ידי רשם העמותות באופן דומה לזה בו הוא מעמיד את הדיווחים של האגודות האחרות, בשינויים המחויבים, אלא אם נקבע אחרת בחוק ביטוח בריאות ממלכתי או לפיו. יודגש כי אגודות אלה אינן פטורות מחובת הדיווח הראשוני ומחובת הדיווח השוטף כפי שהיא קבועה בסעיף 6 לחוק העותומני על האגודות.

[16] סעיף 131 לפקודת מס הכנסה. כמו כן, על מנת להקל על אגודות שלהן היקף פעילות קטן יחסית, של פחות מ-500,000 שקלים חדשים, אנו שוקלים לקבוע כי אגודות מסוג זה יחובו רק בהגשת נתונים כספיים מובחרים ביחס לפעילותן. הסדר זה אינו רלבנטי לאגודות

23. **<u>לגבי אגודות שהן ארגוני עובדים ומעבידים -</u>** בישראל, ארגוני העובדים והמעסיקים מחזיקים בסמכויות נרחבות מכוח הדין. עיקר מימונם הוא מדמי חבר המשולמים להם על ידי מספר גדול של חברים ומדמי טיפול שהם גובים ממי שאינם חברים בהם. מלבד זאת, לארגוני עובדים ומעסיקים מוקנה מעמד מיוחד וסמכויות מיוחדות על פי חוק אשר גורמות לפעולתם להיות בעלת השפעה ציבורית רחבה. בכלל זה הם בעלי השפעה כלכלית והשפעה על זכויות הפרט של אלה שאינם חברים בהם.[17] אופיים של הגופים וסמכויותיהם מצדיקים להחיל עליהם חובת דיווח ושקיפות, לטובת הציבור, אותו הם אמורים לייצג.

24. מנגד, נטען כי פרסום המידע במאזן האגודה, ובפרט המידע לגבי קרן השביתה של האגודה, לציבור הרחב עלול לפגוע ביכולתו של הארגון לפעול לקידום מטרותיו, מול מעסיקים, ארגוני מעסיקים ומול המדינה.

25. מוצע לקבוע כי החובה להגיש לרשם מידי שנה מאזן ודוח שינויים נטו בנכסי האגודה לא תחול על אגודות עותומניות גדולות שהן ארגוני עובדים או מעסיקים שבתקנונן נקבעו, להנחת דעתו של הרשם, הוראות המסדירות את עיון החברים המעוניינים בכך בדוח הכספי של האגודה, באופן נגיש ונוח. אגודה תהיה רשאית לקבוע כי עיון החברים כאמור יהיה בחיסוי הסכומים הנוגעים לקרן השביתה של האגודה, ככל שיש לה כזו.

26. כמו כן, אגודה עותומנית גדולה שהיא ארגון עובדים או ארגון מעבידים תוכל לבחור שלא לקבוע בתקנונה הוראות כאמור המסדירות את עיון החברים ומשלמי דמי הטיפול המעוניינים בכך בדוח הכספי של האגודה. במקרה זה, תחול עליה החובה הכללית של הגשת הדוח הכספי לרשם. ואולם, גם במקרה זה, האגודה תהיה רשאית להגיש את הדוח הכספי לרשם בחיסוי הסכומים הנוגעים לקרן השביתה של האגודה, ככל שיש לה כזו.

27. יצוין כי בדיקה בנושא העלתה כי במספר מדינות החתומות, בדומה למדינת ישראל, על האמנות של ארגון העבודה הבינלאומי המעגנות את חופש ההתארגנות, ואשר בהן הסדרים מתקדמים בהיבטים של שמירה על זכויות עובדים ומעסיקים, חלות על ארגוני עובדים ומעסיקים חובות דיווח ושקיפות נרחבות.

28. עוד יצוין כי החלת חובת הדיווח והשקיפות על אגודות עותומניות, ובפרט ארגוני עובדים ומעבידים, לא נועדה לפגוע בחופש ההתארגנות או ביכולת של הארגון "לנהל את ענייניו". הפעלת סמכויות הפיקוח, הקיימות כבר היום בהתאם לחוק העותומני על האגודות, תיעשה בכפוף להוראות הדין ובכלל זה תוך כיבוד ההתחייבויות שלקחה המדינה על עצמה במסגרת האמנות הבינ"ל.

29. על פי הדין הקיים, היות שכיום לא ניתן עוד לייסד אגודות עותומניות, ארגוני עובדים ומעסיקים חדשים מתאגדים כעמותות לפי חוק העמותות, תש"ם-1980. נוכח מסקנות השיח בנושא, כאמור לעיל, בכוונתנו לשקול לקדם תיקון שיקבע התאמות נדרשות גם לגבי ארגוני עובדים ומעבידים שהם עמותות.[18]

עותומניות שהן ארגוני עובדים ומעסיקים, שהיקפי פעילותן גדולים יותר, ולכן לא הרחבנו לגביו במסגרת זו.

[17] לארגוני עובדים ומעבידים ניתנו מעמד מיוחד וסמכויות שונות בחוקים שונים. בין הסמכויות ניתן למנות: חובת התייעצות לפני התקנת תקנות, ייצוג בגופים ממשלתיים, סמכויות למינוי בעלי תפקידים ציבוריים וכיו"ב. ר': חוק ארגון הפיקוח על העבודה, תשי"ד-1954; חוק בית דין לעבודה, תשכ"ט-1969; חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], תשנ"ה-1995; חוק הגנת השכר, תשי"ח-1958; חוק החניכות, תשי"ג-1953; חוק הסכמים קיבוציים, תשי"ז1957; וכו'.

[18] יצוין כי, לאורך השנים, לאור מאפייניהן של אגודות עותומניות כתאגידים ללא כוונת רווח הועלו טענות בפני משרד המשפטים באשר להעדר הצדקה להבחנה בין הדינים החלים עליהן לבין הדינים המשוכללים יותר שהתפתחו ברבות הזמן, החלים על תאגידים אחרים ללא כוונת רווח, ובדבר הצורך לצמצם את הפער הרגולטורי, במיוחד בהיבטי שקיפות.

<u>תחילה – תקנה 10</u>

30. מוצע לקבוע כי תחילתן של התקנות 30 ימים מיום פרסומן. כך, אגודות יידרשו להגיש דיווח חד פעמי לפי תקנה 3 בתוך שלושה חודשים מפרסום התקנות. יחד עם זאת, על מנת לאפשר לאגודות להיערך, מוצע לקבוע כי דיווח שנתי לפי תקנה 5 יוגש ביחס לשנת הכספים 2022 ואילך.